

Van der Hoeven

ongeluk? Nee. Dat zou namelijk betekenen dat ik een interview heb gegeven waarover ik niet van tevoren heb nagedacht. En dat is natuurlijk niet het geval. Maar bedankt voor het compliment, want dat neem ik toch wel graag van u over.

Waarom moet je je met dingen bemoeien? Je bent minister van Onderwijs, je bent minister van Wetenschap. Als je op een gegeven moment constateert dat zich in de samenleving, dat zich in het onderwijs problemen voordoen, is het goed om daarover met elkaar van gedachten te wisselen zonder dat te doen vanuit een van tevoren ingenomen standpunt. Ik doe dat ook niet. Het lijkt mij van belang, juist als het over wetenschap gaat, dat die niet aan banden wordt gelegd en dat je niet voorschrijft op welke manier het gebeurt. In deze Kamer willen wij toch allen dat jonge mensen respect voor elkaar en voor elkaars opvattingen leren krijgen en dat er verbindingen kunnen komen waar het moeilijkheden geeft. Dat is het punt waar het om draait. Ik ben in voor adviezen op dat punt. Dat mag ik rustig zo zeggen.

De heer **Jan de Vries** (CDA): De minister ziet het als haar taak om een impuls te geven aan het debat. Dat is gelukt. Dat blijkt vanmiddag ook wel. Tegelijkertijd blijkt ook wel dat het moeilijk is om soms respect op te brengen voor elkaars opvattingen. Tenminste, dat blijkt hier in de Kamer. Wij delen met de minister de mening dat het goed is, in de verhouding tussen geloof en religie en tussen schepping en evolutie in het bijzonder respect te hebben voor elkaars opvattingen.

Als wij in de kerndoelen en eindtermen opnemen dat onze leerlingen kennismaken van de evolutietheorie en van de schepping, is het dan ook nodig dat je in beide gelooft? Is dat niet een onnodige tegenstelling scheppen, zoals sommige collega's in dit huis ook doen?

Minister **Van der Hoeven**: De vraag van de heer De Vries is een heel pikante. Op het moment dat ik het woord "geloof" in het debat inbreng, staat er gegarandeerd iemand op die zegt dat dat aanleiding geeft tot nadere vragen. Dus laat ik dat nu niet doen. Ik ben het echter zeer met de heer De Vries eens dat het nodig

is dat jonge mensen kennis dragen en leren hoe de aarde is ontstaan en wat wij daar op dit moment van denken. Daar zijn verschillende theorieën over. De evolutietheorie moet geleerd worden. Daarnaast is er wat het geloof met zich brengt. Daarom moet je ervoor zorgen dat beide zaken met elkaar in balans zijn en dat men respect heeft voor degenen die wel over de evolutietheorie leren, maar iets anders geloven.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): De minister heeft zojuist verkondigd dat zij het jammer vindt dat hier zo slecht naar haar is geluisterd. Mijn probleem is dat als je dit wel doet, het heel lastig is om te begrijpen wat aan het eind van de middag precies haar bedoeling is en wat haar standpunt is. Zij geeft mijn collega Hamer gelijk, daar waar het betreft het kapitelen van de schooldirecteur die geen aannemingsbeleid mag voeren op basis van de evolutietheorie. Tegelijkertijd geeft de minister de heer Van der Vlies gelijk als deze bij dit onderwerp een paar dingen naar voren brengt, waarbij aanbevolen wordt om vooral door te gaan met die discussie. De minister kan niet iedereen tegelijk gelijk geven en mijn vraag is dan ook waar zij precies staat.

De minister zegt dat zij geen standpunt inneemt. Is zij het echter met mij eens dat, voor degenen die naar dit debat luisteren, het feit dat je deze discussie entameert en daarmee eigenlijk een bestaande theorie weer ter discussie stelt, ook een vorm van standpunt innemen is?

Minister **Van der Hoeven**: Laat ik beginnen met de kwestie van het standpunt, want dat lijkt mij een rode draad die door uw vragen loopt. Ik denk dat het goed is als er in het Nederlandse onderwijs reflectie plaatsvindt over godsdienst en wetenschap; dat heb ik ook in het begin van mijn beantwoording in de richting van mevrouw Azough gezegd. Dat is een standpunt. Ik heb er echter op gewezen dat er verschillende mogelijkheden zijn als het erom gaat op welke manier dit vorm en inhoud moet krijgen en dat is iets waar ik mij niet over uitlaat. Ook laat ik mij er niet over uit waar dit uiteindelijk toe zou moeten leiden. Wat ik belangrijk vind, is dat het leidt tot nieuw begrip voor elkaar. Ik denk dat wij daar nog wel

het een en ander te winnen hebben. Ik denk voorts dat het goed is om te kijken op welke manier er, ook in moslimkringen, over geloof en wetenschap wordt gedacht, want er zijn nogal wat spanningen. Dat is één.

Het andere betreft de vraag wat ik vind van allerlei theorieën. Welnu, te dien aanzien zeg ik dat ik daar geen aanhanger van ben, niet als persoon en ook niet als minister. Dat is helemaal niet aan de orde. Waar het wel om gaat, is dat je tegenover elkaar erkent dat wij een pluriforme samenleving hebben waarin op verschillende manieren over zaken wordt gedacht. Wat wij met elkaar willen, is dat al onze jonge mensen in contact komen met de dingen die wij belangrijk vinden en dat doen wij in het kader van de kerndoelen. Ik zie erop toe dat die kerndoelen in alle scholen, van welke signatuur zij ook zijn, gehaald worden en nagevolgd worden. Ik vind dat wij dat met elkaar moeten doen.

De **voorzitter**: Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van dit veel te lange vragenuur. Dat het te lang was, is uiteraard mijn verantwoordelijkheid. Laten wij het maar zien als compensatie voor volgende week, want dan hebben wij in verband met het vergaderschema geen vragenuur.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, op donderdag 2 juni te stemmen over de wetsvoorstellen:

- Wijziging van de Meststoffenwet (invoering gebruiksnormen) (29930);
- Wijziging van de Meststoffenwet en intrekking van de Wet verplaatsing mestproductie en de Wet herstructurering varkenshouderij (vereenvoudiging productierechten) (30004).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de VVD-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken het lid Van Beek tot lid in plaats van het lid Rijpstra.

Het woord is aan de heer Klaas de Vries.

De heer **Klaas de Vries** (PvdA): Voorzitter. Ik heb vorige week

Voorzitter

verzocht om het verslag van een mondeling overleg inzake de asielzoeker Donorov op de agenda te zetten. De reden daarvoor was dat in dit overleg met de minister een aantal stukken ter vertrouwelijke inzage bij de griffie was neergelegd en de minister niet bereid was deze stukken openbaar te maken. Wij hebben zojuist een brief ontvangen, waaruit blijkt dat de minister wel aan die wens tegemoet wil komen. Tevens blijkt daaruit dat zij wil ingaan op mijn verzoek om aan de Spaanse regering te verzoeken in te stemmen met openbaarmaking van een verslag waarin ook de opinie van de Spaanse autoriteiten staat. In dat licht meen ik dat het redelijk is, u te verzoeken dit VAO van de agenda af te voeren.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen en om, bij uitzondering, een VAO van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Vendrik.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter. Vorige week is bij de Kamer beland de invoeringswet voor de nieuwe WAO, de WIA. Eind vorige week zijn er twee belangrijke brieven onze kant op gekomen, een van het Verbond van Verzekeraars en een van de Stichting van de Arbeid. In beide brieven, met name in die van de stichting, staat met zoveel woorden dat deze nieuwe WAO niet uitvoerbaar is en geen steun heeft bij sociale partners. De oppositie was al kritisch, het maatschappelijk veld rondom de nieuwe WAO is het nu ook. Als ik krantenberichten mag geloven, geldt het ook voor verschillende coalitiepartijen. Ook zij hebben twijfels geuit over de vraag of de nieuwe WIA in deze vorm wel moet doorgaan. Er loopt een schriftelijke procedure, maar het wordt ons al te dol als de meest wezenlijke vraag, of wij überhaupt wel doorgaan met deze nieuwe WAO, al maar niet beantwoord wordt door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ik verzoek u, deze week een spoeddebat met de minister mogelijk te maken om hem vooral de vraag voor te leggen waar het kabinet staat. Als zo ongeveer iedereen tegen is of twijfels heeft over de nieuwe WAO, wordt het tijd

dat de Kamer rechtstreeks met de minister van gedachten kan wisselen. Wij hebben al vaker gevraagd om een spoeddebat. Het is er nooit van gekomen. Het is tijd om het debat te voeren.

De **voorzitter**: Bij uitzondering maak ik een opmerking voordat ik het woord geef aan andere leden. Over de wetsvoorstellen waarom het gaat, is de procedure vastgesteld. Vanmiddag wordt opnieuw een procedurevergadering gehouden; de invoeringswet staat op de agenda. Ik vind dat wij niet met debatten moeten gaan treden in het traject van een wetsvoorstel. Het leek mij goed om in het openbaar deze feitelijke informatie nog eens naar voren te brengen.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Voorzitter. Ik ben het daar zeer van harte mee eens.

Mevrouw **Bibi de Vries** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie heeft op dit moment geen behoefte aan een spoeddebat, precies om de reden die u hebt genoemd. Wij zullen de argumenten ongetwijfeld met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wisselen.

De heer **Bakker** (D66): Voorzitter. Ik sluit mij hier van harte bij aan.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter. Ik ondersteun het verzoek van de heer Vendrik. Ook wij zijn ons ervan bewust dat er een wetgevings-traject loopt, maar de informatie die wij hebben ontvangen is van dien aard, dat een debat met de minister nuttig lijkt. Het kan een kort debat zijn, want volgende week hebben wij nog een hoorzitting. Nogmaals, het is belangrijk dat de Kamer weet welke conclusies de minister uit de nieuwe informatie trekt.

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter. Ik steun het verzoek van de heer Vendrik ook. Wij moeten voorkomen dat wij hier dingen voor niets gaan doen. Het is van belang om het standpunt van de minister te kennen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Terecht verwijst u naar de al in gang gezette procedure. Daarin is afgezien van het voeren van een hoofdlijnen debat. De procedure moet gewoon conform afspraak worden vervolgd. Ik val u dus bij.

Mevrouw **Huizinga-Heringa** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik steun uw lijn.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Voorzitter. Ik voeg een argument toe. Volgende week komt er een hoorzitting waarop ook de partners in de Stichting van de Arbeid zullen worden gehoord. Moeten wij dan voortuitlopend daarop een spoeddebat voeren? De procedure die wij hebben afgesproken, is zeer ambitieus. Wij zijn er de komende maanden echt mee van de straat. Ik vind dat een argument ter ondersteuning van uw voorstel.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb al gezegd dat zich hier wreekt dat de Kamer zichzelf niet in de gelegenheid heeft gesteld op een eerder moment een kort hoofdlijnen debat te voeren over deze nieuwe WAO. Dat is consequent door een meerderheid in de commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid tegengehouden.

De brieven die wij de afgelopen donderdag en vrijdag uit het veld hebben ontvangen, van verzekeraars en van werkgevers en werknemers, gaan niet over enkele punten en komma's. Daarin staat heel helder: zo moet het niet. Wij moeten dan dus een maand wachten voor wij van de minister voor Sociale Zaken helderheid krijgen over wat hij daarmee zal doen. Ik wil zo langzamerhand wel eens weten of deze minister überhaupt doorgaat met deze nieuwe WAO. Dat is de vraag die deze week moet worden beantwoord. Het lijkt mij vreemd om door te gaan met een procedure, alleen omdat wij daartoe al hebben besloten, terwijl die vraag niet wordt beantwoord, maar wel van grote invloed is op de procedure die wij volgen. Het kan misschien na dat debat heel anders zijn. Misschien trekt de minister het WAO-voorstel wel in, want dat is de oproep die iedereen inmiddels aan hem doet.

De **voorzitter**: Nee, nu spreekt u over de inhoud, en daarover hebben wij het niet in de regeling der werkzaamheden.

Ik heb goed geluisterd naar de verschillende argumenten en ik kan tellen. Laten wij hier niet alleen met onze regels over 30 personen en dergelijke werken. Ik vind de argumenten gebaseerd op de feiten in de procedure zodanig, dat ik een beroep doe op mevrouw Bussemaker

Voorzitter

en de heer Vendrik om de kwestie te bespreken in de al geplande procedurevergadering voor wij beslissen een debat te houden. Ik ben van mening dat het debat treedt in een traject dat een normaal wetgevingstraject is. Ik stel dus voor dat de commissie eerst haar procedurevergadering houdt. Daarna zien wij verder.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Azough.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Voorzitter. Tijdens het AO over achtergelaten vrouwen in Marokko en Turkije, vorige week woensdag met minister Verdonk, is de kwestie besproken van tien vrouwen die een aanvraag tot ontheffing van de MIV-vereisten hadden gedaan. Van de tien waren er zes afgewezen. Op de vraag of deze vrouwen Nederlandse kinderen hadden, heeft de minister geantwoord dat dit niet het geval was. Later bleek dit fout. Daarover heeft zij een brief geschreven. Vervolgens bleek dat in de brief foutieve informatie stond. Hierdoor zijn bij mijn fractie en bij de fractie van de PvdA kritische vragen gerezen over de individuele belangenafweging die de minister toepast op de mogelijke terugkeer van deze vrouwen. Welke criteria hanteert de minister eigenlijk? Het is van groot belang dat vrouwen die worden achtergelaten, die worden gedumpt door hun man, weten waar zij aan toe zijn en dat de Kamer weet welke criteria, welke voorwaarden, de minister hanteert. Er mag geen sprake zijn van willekeur of nonchalance. Daarom hebben wij een verzoek gedaan tot een spoeddebat.

De **voorzitter**: Ik stel voor akkoord te gaan met het verzoek van mevrouw Azough en het debat morgenochtend te houden met spreektijden van maximaal 3 minuten per fractie.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Koenders.

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Mede namens de fractie van GroenLinks vraag ik om een spoeddebat met vice-premier

Brinkhorst over zijn stelling dat het kabinet vertrouwelijke documenten uit het Irakdossier moet vrijgeven. In sommige zaken hoor je als parlementariër hardnekkig te zijn en eindelijk heeft een Nederlandse minister, nog wel de vice-premier, de moed gehad om duidelijk en letterlijk te zeggen: "Kabinet, open het hele Irakdossier."

Wij willen hierover met de vice-premier in debat en hem vragen wat dit betekent. Hij heeft ook uitlatingen gedaan over de juridische onderbouwing van het besluit om ten oorlog te trekken in Irak, over democratie en verantwoording afleggen. Wij willen met hem daarover op korte termijn in debat gaan.

De **voorzitter**: Ik stel voor aan dit verzoek te voldoen en dit debat morgenavond te houden met minister Brinkhorst, de vice-premier en minister van Economische Zaken, en daarbij spreektijden te hanteren van maximaal 3 minuten per fractie.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de **stemming** over een motie, ingediend bij het debat over **imamopleidingen**, te weten: - de gewijzigde motie-Kraneveldt over het bieden van duidelijkheid aan moslimorganisaties dat nauwe banden met buitenlandse overheden ongewenst zijn (29800-VIII, nr. 205).

(Zie vergadering van 19 april 2005.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): De motie-Kraneveldt doelt impliciet op organisaties als Diyanet, het Turkse ministerie van godsdienstzaken en op fundamentalistische organisaties die met veel geld een zeer strenge wahhabitische leer propageren. Dat de invloed hiervan moet worden aangepakt en ingeperkt, lijkt mijn fractie vanzelfsprekend. Dat dient te gebeuren door duidelijke grenzen aan te geven en door een helder toezicht op origine en op de toepassing van gelden. De motie heeft echter ook een keerzijde. Ook organisaties uit het buitenland die op integratie en emancipatie zijn gericht

en die zich bemoeien met in Nederland levende migranten, lijken namelijk geen toegang meer te krijgen. Dan zou bijvoorbeeld de Ford Foundation niet nauw mogen samenwerken met moslim-feministische organisaties in Nederland.

Bovendien is deze motie selectief. Niet de katholieke Opus Dei wordt aangepakt en evenmin de evangelische radicale pro-lifeorganisaties uit de VS. Die mogen namelijk wel geld geven, samenwerken en zich bemoeien met Nederlandse gelovigen. Daarom zullen wij helaas tegen deze motie stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Kraneveldt (29 800-VIII, nr. 205).

□

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66, de SGP, de LPF en de Groep Wilders voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend bij het **Verantwoordingsdebat over de jaarverslagen over het jaar 2004 en de rapporten van de Algemene Rekenkamer bij de jaarverslagen (30100)**, te weten: - de motie-Verburg/Bakker over invoering van fatale termijnen voor vergunningverlening (30100, nr. 2); - de motie-Halsema c.s. over inzicht in de koopkrachtpositie van chronisch zieken en gehandicapten in 2004 (30100, nr. 3).

(Zie vergadering van 19 mei 2005.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Verburg stel ik voor, de motie (30100, nr. 2) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Halsema c.s. (30100, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Lazrak, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de